

Metodické vysvetlivky

Štatistický úrad SR vykonáva mesačne konjunkturálne a spotrebiteľské prieskumy zamerané na zhodnotenie súčasnej, ako aj budúcej situácie v ekonomike. Prieskumy vychádzajú z názorov manažérov a spotrebiteľov na aktuálny a budúci vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov a sú nenahraditeľným nástrojom na včasné sledovanie ekonomického vývoja. Tieto prieskumy sa uskutočňujú vo všetkých krajinách Európskej únie a sú koordinované a spolufinancované Európskou komisiou. Umožňujú tak porovnanie vývoja ekonomík jednotlivých členských štátov, ako aj Európskej únie ako celku.

V apríli 2022 sa prieskumu v priemysle zúčastnilo 698 respondentov, v stavebníctve 354 v obchode 340 a v službách 506 respondentov. Vzorky sú reprezentatívne pre príslušné odvetvia. V prieskume Spotrebiteľský barometer vzorku tvorilo 1200 respondentov vo veku od 16 rokov vyššie.

Pre objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede z konjunkturálnych prieskumov spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sa použila hodnota stavebnej produkcie, tržieb v priemysle, obchode a službách. Pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti je ako váha použitý počet zamestnancov. Vývoj je vyjadrený pomocou konjunkturálneho salda, ktoré predstavuje rozdiel podielu pozitívnych a negatívnych hodnotení v percentách. Výnimku predstavuje saldo zásob hotových výrobkov v priemysle, saldo zásob tovarov v obchode a saldá doterajšej inflácie, očakávanej inflácie a očakávanej nezamestnanosti u spotrebiteľov, ktoré predstavujú rozdiel podielu negatívnych a pozitívnych hodnotení.

Pri spracovaní faktorov obmedzujúcich rast produkcie sú respondenti, ktorí vyznačili viac ako jeden faktor viacnásobne započítavaní do početností jednotlivých faktorov a z tohto dôvodu súčet percentuálneho zastúpenia jednotlivých faktorov presahuje sto percent.

Zložené ukazovatele

Indikátor dôvery v priemysle (ICI) je kompozitný ukazovateľ vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald súčasnej celkovej úrovne objednávok, stavu zásob hotových výrobkov (s opačným znamienkom) a očakávaného objemu priemyselnej produkcie.

Indikátor dôvery v stavebníctve (BCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti.

Indikátor dôvery v obchode (RCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald minulých a očakávaných podnikateľských aktivít a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).

Indikátor dôvery v službách (SCI) je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald minulej podnikateľskej situácie, minulého a očakávaného dopytu.

Indikátor spotrebiteľskej dôvery (CCI) je súhrnná charakteristika, približujúca celkovú očakávanú spotrebiteľskú dôveru obyvateľstva. Je vypočítaný ako aritmetický priemer sald predpokladaného vývoja ekonomiky, nezamestnanosti a predpokladaného vývoja finančnej situácie a úspor vo vlastnej domácnosti, (nezamestnanosť je s opačným znamienkom).

Indikátor ekonomického sentimentu (IES) je zložený ukazovateľ, zobrazujúci aktuálny stav očakávaní účastníkov ekonomického prostredia. Je agregovaný z výsledkov konjunkturálnych prieskumov v priemysle, stavebníctve, obchode, službách a z výsledkov prieskumu o názoroch spotrebiteľov na aktuálnu ekonomickú situáciu. Indikátor ekonomického sentimentu sa počíta ako vážený aritmetický priemer piatich čiastkových indikátorov dôvery podľa vzorca:

IES = a*ICI + b*BCI + c*RCI + d*SCI + e*CCI kde a, b, c, d, e sú váhy

ICI je indikátor dôvery v priemysle s váhou 40%

BCI je indikátor dôvery v stavebníctve s váhou 5%

RCI je indikátor dôvery v obchode s váhou 5%

SCI je indikátor dôvery v službách s váhou 30%

CCI je indikátor spotrebiteľskej dôvery s váhou 20%

Časový rad za Indikátor ekonomického sentimentu je zverejnený od roku 1997. Údaje za chýbajúce roky (1997 až 2001 za služby a 1997 až 1998 za spotrebiteľov) boli pre potreby výpočtu indikátora ekonomického sentimentu retropolované ekonometrickým modelovaním.

Vypočítané hodnoty Indikátora ekonomického sentimentu sú prevedené do formy indexu k základnému obdobiu, ktorým je od januára 2018 **priemer roku 2015**.

Indikátor ekonomického sentimentu, ako aj indikátory dôvery a saldá na republikovej úrovni sú sezónne očistené (s.o.).

Indikátor ekonomického sentimentu a indikátory dôvery v SR

Ekonomická nálada na Slovensku bola v apríli výrazne optimistickejšia ako pred mesiacom. Sezónne upravený **indikátor ekonomického sentimentu** (IES) vzrástol o 7,4 bodu a dosiahol hodnotu 103,1, čo je najviac od júna minulého roka, zároveň tak presiahol aj úroveň obdobia bezprostredne pred pandémiou.

Dôvera vzrástla takmer vo všetkých odvetviach, najviac v službách. Výrazne sa však zvýšila aj v obchode, priemysle, ale aj u spotrebiteľov. Zhoršenie nálady sa prejavilo len v stavebníctve. Oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálna hodnota IES síce pesimistickejšia o 1,2 bodu, avšak po deviatich mesiacoch zaostávania, opäť presiahla úroveň dlhodobého priemeru, aj keď len mierne o 0,6 bodu.

Indikátor dôvery v priemysle po sezónnej úprave v apríli vzrástol o 5,6 percentuálneho bodu (p. b.) na hodnotu 6,3. Vývoj indikátora ovplyvnil rast očakávanej produkcie a objednávok. V apríli sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol o 2 body na -13,5 vplyvom nepriaznivejších hodnotení celkovej úrovne objednávok. **Indikátor dôvery v obchode** v apríli stúpol v porovnaní s marcom o 6,7 p. b. na hodnotu 29,7 vplyvom pozitívneho hodnotenia trendu podnikateľských aktivít a očakávaných požiadaviek na dodávateľov. Sezónne očistený **indikátor dôvery v službách** v apríli po dvojmesačnom poklese opäť vzrástol, jeho hodnota (17,3) sa v porovnaní s marcom zvýšila o 13 p. b. Vývoj indikátora bol ovplyvnený pozitívnejšími hodnoteniami všetkých troch jeho komponentov.

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa v apríli oproti predchádzajúcemu mesiacu pomerne výrazne zlepšila. Sezónne upravený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** vzrástol o 5,2 bodu na úroveň -23,1, mierne sa tak priblížil k úrovni dlhodobého priemeru.

Respondenti boli optimistickejší pri všetkých štyroch zložkách indikátora, najviac sa zmiernili obavy z očakávaného vývoja nezamestnanosti, ako aj celkovej hospodárskej situácie. Priaznivejšie vnímali aj očakávanú finančnú situáciu ich domácností a s tým súvisiace očakávané úspory domácností.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol však vývoj indikátora menej priaznivý, znížil sa o 0,6 bodu, za dlhodobým priemerom zaostával o 3,6 bodu.

Priemysel

Indikátor dôvery v priemysle v apríli vzrástol o 5,6 p. b. na hodnotu 6,3 (zo sezónne očistených údajov). Vývoj indikátora ovplyvnil rast očakávanej produkcie a objednávok.

Trend priemyselnej produkcie v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom klesol o 10 p. b. na hodnotu -1. Pokles bol zaznamenaný hlavne v ostatnej výrobe, oprave a inštalácii a výrobe farmaceutických výrobkov. Naopak, rast bol hlavne vo výrobe potravín.

Konjunkturálne saldo **objednávok** sa zvýšilo o 9 p. b. na hodnotu 6. Zvýšenie bolo hlavne vo výrobe textilu; podľa veľkosti v podnikoch s 250 až 499 zamestnancami a podľa krajov v Banskobystrickom a Prešovskom. Zníženie objednávok uviedli hlavne respondenti vo výrobe strojov a zariadení i. n. a farmaceutických výrobkov.

Saldo **objednávok na export** zaznamenalo rast, a to o 13 p. b. na hodnotu 9. Rast bol zaznamenaný vo výrobe potravín a kovov a kovových výrobkov. Naopak, pokles bol najmä vo výrobe strojov a zariadení i. n. a ostatných nekovových výrobkov.

Saldo **zásob hotových výrobkov** v apríli v porovnaní s marcom sa zvýšilo o 17 p. b. na hodnotu 23. Rast stavu zásob uviedli hlavne vo výrobe dopravných prostriedkov. Naopak, zásoby sa znížili najmä vo výrobe farmaceutických výrobkov a potravín.

Saldo **očakávanej produkcie na nasledujúce tri mesiace** v apríli oproti marcu sa zvýšilo o 25 p. b. na hodnotu 36, čo predstavuje najvyššiu hodnotu od júna 2021. Najväčšími optimistami boli respondenti vo výrobe potravín a ostatných nekovových výrobkov. Pokles očakávajú hlavne vo výrobe strojov a zariadení i. n.

Saldo **očakávaných cien priemyselných výrobkov** na nasledujúce trojmesačné obdobie sa oproti marcu zvýšilo o 2 p. b. na hodnotu 35, čo predstavuje najvyššiu hodnotu od januára 2008. Zvýšenie cien očakávajú najmä vo výrobe drevených a papierových výrobkov a ostatných nekovových výrobkov. Ceny sa budú znižovať najmä vo výrobe kovov a kovových výrobkov.

Vo vývoji **zamestnanosti** sa situácia oproti minulému mesiacu zmenila, keď saldo pokračovalo v raste o 6 p. b. na hodnotu 19, čo predstavuje najvyššiu hodnotu od februára 2018. Zvýšenie zamestnanosti predpokladajú hlavne vo výrobe farmaceutických výrobkov; podľa veľkosti v podnikoch s 250 až 499 zamestnancami a podľa krajov len v Banskobystrickom a Bratislavskom kraji. Naopak, zníženie zamestnanosti sa očakáva najmä vo výrobe dopravných prostriedkov.

Pri hodnotení **faktorov obmedzujúcich rast priemyselnej produkcie** uviedlo 41 % respondentov nedostatok výrobných zariadení a surovín, 32 % nedostatočný dopyt, 23 % nedostatok zamestnancov a 22 % nedostatok financií. Žiadne obmedzujúce faktory nepociťuje 16 % respondentov.

Produkčná kapacita poklesla o 3 p. b. na hodnotu 7. Väčšina respondentov považuje svoju súčasnú produkčnú kapacitu za dostatočnú.

Na základe objednávok majú podniky **zabezpečenú prácu** v priemere na 5 mesiacov, pričom najväčšia zásoba práce je vo výrobe elektrických zariadení a strojov a zariadení i. n.

Priemyselné firmy **využívajú výrobné kapacity** v priemere na 85 %.

V posledných troch mesiacoch bol podľa odpovedí respondentov dopyt po produkcii na základe **nových objednávok** rastúci, celkové saldo sa v porovnaní s predchádzajúcim

obdobím zvýšilo o 21 bodov. Najväčší rast bol vo výrobe kovov a kovových výrobkov, potravín a strojov a zariadení i. n.

V porovnaní s minulým štvrťrokom sa zvýšilo saldo očakávaného **exportu** o 56 bodov na hodnotu 64 (najvyššia hodnota od 1. štvrťroku 1996). Rast objednávok na export očakávajú respondenti hlavne vo výrobe dopravných prostriedkov a potravín.

Podľa výsledkov prieskumu sa **pozícia podnikov v domácom konkurenčnom prostredí** oproti predchádzajúcemu štvrťroku zvýšila, keď saldo vzrástlo o 19 p. b. Na zahraničných trhoch **v rámci EÚ** saldo vzrástlo o 11 p. b. a na trhoch **mimo EÚ** pokleslo saldo o 14 p. b.

Stavebníctvo

V apríli sezónne upravený **indikátor dôvery v stavebníctve** oproti predchádzajúcemu mesiacu klesol o 2 body na -13,5 vplyvom nepriaznivejších hodnotení celkovej úrovne objednávok. Aktuálny výsledok prevyšuje dlhodobý priemer o 10,5 bodu.

Indikátor **trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace** sa v porovnaní so stavom pred mesiacom zhoršil o 9 bodov na hodnotu 0, najmä vplyvom podnikov realizujúcich výstavbu budov a inžinierske stavby. Zníženie stavebnej aktivity zaznamenalo 25 % respondentov, jej zvýšenie uviedlo 15 % a 60 % podnikov ju posudzovalo ako nezmenenú.

Hodnotenie **súčasnej celkovej úrovne objednávok** sa oproti marcu zhoršilo o 5 bodov na -25 predovšetkým vplyvom podnikov uskutočňujúcich výstavbu budov. Za nedostatočnú ju označilo 37 % respondentov, za dostatočnú 61 % a pre 2 % odpovedajúcich bola súčasná úroveň objednávok viac ako dostatočná.

Medzi najvýraznejšie **faktory obmedzujúce v súčasnosti rast stavebnej produkcie** zaradilo 35 % respondentov finančné obmedzenia, 35 % nedostatok zamestnancov, 30 % nedostatočný dopyt, 30 % poveternostné podmienky a 22 % nedostatok materiálu alebo mechanizmov. Respondenti ďalej uvádzajú výrazný nárast cien stavebných materiálov, práceneschopnosť zamestnancov z dôvodu ohorenia na COVID-19, vojnu na Ukrajine a nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Bariéry rastu v súčasnosti nepociťuje 17 % podnikov.

Očakávania respondentov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa medzimesačne zlepšili, konjunkturálne saldo **očakávaného počtu zamestnancov** sa zvýšilo o 1 bod na hodnotu -2. V nasledujúcich troch mesiacoch zvyšovanie stavu zamestnanosti predpokladá 9 % oslovených, stabilizovaný vývoj predpokladá 78 % a so znižovaním ráta 13 % podnikov.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch** sa v porovnaní s marcom nezmenilo a ostalo na hodnote 55. Zvýšenie cenovej hladiny svojej produkcie očakáva 62 % odpovedajúcich, nad zmenami cien neuvažuje 23 % a ich zníženie predpokladá 15 % respondentov.

Na **základe objednávok** majú firmy **zabezpečenú prácu** v priemere na 9,7 mesiaca. Najvyššiu zásobu práce podľa veľkostných kategórií majú podniky s 500 a viac zamestnancami (13,3 mesiaca) a z hľadiska výrobného zamerania podniky vykonávajúce inžinierske stavby (12,8 mesiaca). Z územného hľadiska majú najviac zmluvne potvrdených objednávok respondenti so sídlom v Bratislavskom kraji (12,5 mesiaca) a najmenej v Trenčianskom (5,1 mesiaca) a Trnavskom kraji (3,7 mesiaca).

Obchod

Indikátor dôvery v obchode v apríli stúpol v porovnaní s marcom o 6,7 p. b. na hodnotu 29,7 vplyvom pozitívneho hodnotenia trendu podnikateľských aktivít a očakávaných požiadaviek na dodávateľov.

Názory respondentov na **trend podnikateľských aktivít za posledné tri mesiace** sa naďalej pohybovali v pozitívnom hodnotení. Po očistení údajov od vplyvu sezónnosti, saldo (41) stúpla o 6 p. b. Pozitívne hodnotenia (vážené tržbami) prevládali najmä v maloobchode s pohonnými látkami a v maloobchode s potravinami, nápojmi a tabakom.

Úroveň **zásob tovarov** (- 7) medzimesačne klesol o 4 p. b. a 83 % respondentov ich hodnotilo ako primerané sezóne.

Úroveň hodnotenia **požiadaviek na dodávateľov** stúpala a po sezónnom očistení dosiahla hodnotu 54 (zvýšenie o 25 p. b.). Vyššie požiadavky na dodávateľov predpokladali podnikatelia v maloobchode s pohonnými látkami a maloobchode s potravinami, nápojmi a tabakom. Na vyrovnanú úroveň sa podieľali najmä názory respondentov z predaja motorových vozidiel.

Pri hodnotení **očakávaných podnikateľských aktivít na najbližšie tri mesiace** boli respondenti optimistickí, v dôsledku čoho sa saldo (41) zvýšilo o 9 p. b., nárast podnikateľských aktivít očakávalo 39 % respondentov. Pokles očakávalo 6 % respondentov, väčšina respondentov (55 %) predpokladala stabilnú situáciu. Optimistické názory prevládali najviac medzi respondentmi v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach.

Očakávania v oblasti **zamestnanosti** sa v apríli zlepšili, sezónne očistené saldo (19) je o 15 p. b. vyššie ako minulý mesiac. Nárast počtu zamestnancov očakávalo 18 % respondentov a 77 % neočakávalo zmeny.

Názory na **očakávaný vývoj cien** naďalej pokračovali v rastúcom trende. Sezónne očistené saldo (75) sa zvýšilo o 18 p. b., až 69 % oslovených respondentov predpokladalo rast cien tovarov. Zvýšenie rastu cien tovarov očakávali respondenti najmä v maloobchode s pohonnými hmotami. Stabilizované ceny uviedli respondenti najmä v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach.

Služby

Sezónne očistený **indikátor dôvery v službách** v apríli po dvojmesačnom poklese opäť vzrástol, jeho hodnota (17,3) sa v porovnaní s marcom zvýšila o 13 p. b. Vývoj indikátora bol ovplyvnený pozitívnejšími hodnoteniami všetkých troch jeho komponentov.

Podnikateľská situácia za posledné tri mesiace sa v porovnaní s predchádzajúcim prieskumom zlepšila, konjunkturálne saldo (zo sezónne očistených údajov) vzrástlo o 17 bodov a dosiahlo úroveň 11. Zlepšenie podnikateľskej situácie pociťuje 18 % firiem (o 6 p. b. viac ako v marci), zhoršenie uviedlo 15 % respondentov (o 2 p. b. menej), 67 % podnikov (o 4 p. b. menej) malo stabilizovaný vývoj. Väčšiu spokojnosť vyjadrili respondenti v ubytovacích a stravovacích službách, v administratívnych a podporných službách, ako aj v odborných, vedeckých a technických činnostiach; zhoršenie situácie zaznamenali len v oblasti umenia, zábavy a rekreácie a vo finančných a poisťovacích činnostiach.

Dopyt po službách za posledné tri mesiace (17) oproti minulomesačnému prieskumu vzrástol o 11 bodov. Zvýšenie dopytu pociťovali najmä v ubytovacích a stravovacích službách, v odborných, vedeckých a technických činnostiach, v oblasti informácií a komunikácie a tiež

v ostatných činnostiach; znížený dopyt zaznamenali najviac vo finančných a poisťovacích činnostiach.

Očakávaný vývoj **dopytu po službách v nasledujúcich troch mesiacoch** hodnotili respondenti rovnako optimistickejšie, konjunkturálne saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (24) vzrástlo o 11 bodov. Vyšší dopyt predpokladajú vo finančných a poisťovacích činnostiach, v administratívnych a podporných službách, naopak, nižší záujem očakávajú v ubytovacích a stravovacích službách, v umení, zábave a rekreácii a tiež v ostatných činnostiach.

Počet **zamestnancov v posledných troch mesiacoch** zvyšovalo 15 % podnikov (rovnako ako v predchádzajúcom prieskume), znižovanie uviedlo 37 % firiem (o 2 p. b. menej), stabilizovaný vývoj malo 48 % podnikov (o 2 p. b. viac). Výsledné saldo po očistení od vplyvu sezónnosti (-23) sa oproti minulému mesiacu znížilo o 5 p. b., čo naznačuje mierne zhoršenie situácie v oblasti zamestnanosti. Menej zamestnancov mali najmä v ubytovacích a stravovacích službách a vo finančných a poisťovacích činnostiach; vyšší počet zamestnancov sa prejavil najmä v oblasti umenia, zábavy a rekreácie a v administratívnych a podporných službách.

Vo vývoji **zamestnanosti v nasledujúcich troch mesiacoch** sa očakáva mierne zlepšenie situácie, konjunkturálne saldo (10) sa oproti minulému mesiacu zvýšilo o 4 body. Zvyšovať počty zamestnancov plánujú najmä v oblasti informácií a komunikácie, naopak, s redukovaným počtom zamestnancov rátajú najmä v ubytovacích a stravovacích službách.

Konjunkturálne saldo očakávaných **cien služieb v najbližších troch mesiacoch** (12) sa oproti minulému obdobiu znížilo o 8 p. b., pričom o znižovaní cien uvažujú 2 % firiem (o 2 p. b. menej ako v marci), so zvyšovaním cien ráta 24 % podnikov (o 1 p. b. menej), 74 % firiem (o 3 p. b. viac) predpokladá stabilizovaný vývoj.

Obmedzujúce faktory pri realizácii podnikateľských zámerov nepociťuje 22 % firiem. Najvýznamnejšími faktormi, ktoré obmedzovali podnikateľské zábery v službách, boli nedostatočný dopyt (37 %), finančné obmedzenia (26 %), nedostatok zamestnancov (25 %) a iné bariéry (22 %). V rámci nich respondenti najčastejšie uvádzali hroziacu infláciu a prudký nárast cien energií, pretrvávajúcu pandémiu, ako aj neistotu a obavy z jej ďalšej vlny, ale najmä konflikt na Ukrajine a z toho vyplývajúcu neistotu v krajinách EÚ.

Podľa vyjadrenia respondentov sa **kapacity v službách** v apríli využívali na 92 %.

Spotrebitelia

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa v apríli oproti predchádzajúcemu mesiacu pomerne výrazne zlepšila. Sezónne upravený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** vzrástol o 5,2 bodu na úroveň -23,1, mierne sa tak priblížil k úrovni dlhodobého priemeru.

Respondenti boli optimistickejší pri všetkých štyroch zložkách indikátora, najviac sa zmiernili obavy z očakávaného vývoja nezamestnanosti, ako aj celkovej hospodárskej situácie. Priaznivejšie vnímali aj očakávanú finančnú situáciu ich domácností a s tým súvisiace očakávané úspory domácností.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol však vývoj indikátora menej priaznivý, znížil sa o 0,6 bodu, za dlhodobým priemerom zaostával o 3,6 bodu.

Hodnotenia respondentov ohľadom vývoja slovenskej ekonomiky boli v apríli oproti predchádzajúcemu mesiacu priaznivejšie pri siedmich z celkovo dvanástich mesačných sezónne očistených ukazovateľov. Najviac sa zlepšilo vnímanie **podmienok na veľké nákupy** (o 8,4 bodu), pomerne výrazne sa zmiernilo aj znepokojenie z **očakávaného vývoja**

nezamestnanosti (o 6,8 bodu), **očakávanej celkovej hospodárskej situácie** (o 6,3 bodu), **plánov domácností na veľké nákupy** (o 6,1 bodu) a **očakávanej finančnej situácie domácností** (o 5,7 bodu). Mierne optimistickejšie boli aj **očakávania úspor domácností** (o 1,9 bodu) a nepatrne sa zlepšilo aj vnímanie **podmienok na sporenie** (o 0,6 bodu). Naproti tomu, mierne sa zhoršili hodnotenia **doterajšieho vývoja spotrebiteľských cien**, (o 4,9 bodu) a **doterajšej finančnej situácie domácností** (o 1,3 bodu), nepatrne pesimistickejšie boli aj **očakávania vývoja spotrebiteľských cien** (o 0,6 bodu), **bilancie príjmov a výdavkov domácností** (o 0,5 bodu) a **doterajšej celkovej hospodárskej situácie** (o 0,2 bodu).

Pri štvrtročných ukazovateľoch boli respondenti oproti januáru 2022 optimistickejší len pri **plánoch domácností na kúpu auta** (o 1,8 bodu). Mierne pesimistickejšie boli vyjadrenia týkajúce sa **plánov na stavebné úpravy bývania** (o 1 bod) a nepatrne aj **plánov domácností na stavbu alebo kúpu domu, bytu, chaty či chalupy** (o 0,6 bodu).

Pri hodnotení **vývoja finančnej situácie domácností za posledných 12 mesiacov** zlepšenie svojej finančnej situácie zaznamenalo 8 % respondentov (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Naopak, podľa 38 % respondentov sa ich finančná situácia zhoršila (medzimesačný nárast o 2 p. b.) a rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci podľa 53 % respondentov finančná situácia ich domácností zostala rovnaká. Dopočet do 100 % v analýze vždy tvoria ambivalentné odpovede neviem posúdiť.

Rovnako ako minulý mesiac pozitívny **vývoj finančnej situácie domácností v nasledujúcich 12 mesiacoch** očakávalo 7 % respondentov. Znížil sa podiel tých, ktorí očakávali jej zhoršenie, tvorili 32 % (medzimesačný pokles o 1 p. b.) a o rovnakú hodnotu (o 1 p. b.) vzrástol podiel respondentov, podľa ktorých sa ich finančná situácia nezmení, predstavovali 49 %.

Rovnako ako minulý mesiac hodnotili **doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku za posledných 12 mesiacov** pozitívne len 3 % respondentov. Zvýšil sa podiel tých, ktorí pociťujú zhoršenie situácie (medzimesačný nárast o 3 p. b.), ich podiel tvoril 85 %. Ako nezmenený ho vnímalo 9 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.).

Podiel respondentov, ktorí veria v pozitívny **vývoj hospodárskej situácie na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch**, tvorili len 3 % (medzimesačný pokles o 2 p. b.), naopak, o rovnakú hodnotu (o 2 p. b.) sa zvýšil podiel tých, ktorí očakávajú negatívny vývoj, predstavovali 73 %. Medzimesačne sa nezmenil podiel respondentov, podľa ktorých ostane hospodárska situácia rovnaká, tvorili 13 %.

Pri hodnotení **vývoja spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov** sa ceny výrazne zvýšili podľa 46 % (medzimesačný nárast o 4 p. b.). Klesol podiel tých respondentov, podľa ktorých sa ceny stredne zvýšili, predstavovali 30 % (medzimesačný pokles o 3 p. b.) a tých, podľa ktorých sa ceny zvýšili len trochu, tvorili 19 % (medzimesačný pokles o 2 p. b.). Rovnako ako minulý mesiac podľa 1 % respondentov sa ceny za posledný rok nezmenili a menej ako 1 % respondentov nepocítilo zníženie cien.

S pohľadom **vývoja spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** 58 % respondentov očakávalo, že sa ceny budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Rovnako ako v predchádzajúcom mesiaci očakávalo zvyšovanie cien rovnakým tempom ako doteraz 24 % respondentov a pomalší rast cien ako doteraz 4 % respondentov. Ceny ostajú nezmenené podľa 3 % respondentov (medzimesačný nárast o 1 p. b.), v zníženie cien verilo menej ako 1 % respondentov, čo bolo rovnako ako minulý mesiac.

Vývoj nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch videlo pozitívne a očakávalo jej zníženie 9 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.). Naopak, jej zvýšenie očakávalo

50 % respondentov (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Podľa 28 % respondentov sa nezamestnanosť nezmení (medzimesačný nárast o 3 p. b.).

Pri hodnotení **podmienok na veľké nákupy (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.)** je podľa 11 % respondentov vhodný čas na veľké nákupy (medzimesačný nárast o 1 p. b.). Naopak, 30 % respondentov si nemyslí, že je na veľké nákupy vhodný čas (medzimesačný pokles o 1 p. b.). Neutrálnu odpoveď zvolilo, rovnako ako minulý mesiac, 44 % respondentov.

Ohľadom **plánov domácností na veľké nákupy (nábytok, elektrické spotrebiče, elektronika, atď.)**, 14 % respondentov očakávalo zvýšenie výdavkov v tomto smere (medzimesačný nárast o 2 p. b.) a 38 % respondentov očakávalo, naopak, ich zníženie (medzimesačný pokles o 3 p. b.). Stabilizovaný vývoj (ani zvýšenie, ani zníženie výdavkov na veľké nákupy) očakávalo 34 % respondentov (medzimesačný nárast o 1 p. b.).

Pri posúdení **vhodného času na sporenie z pohľadu súčasnej hospodárskej situácie** sa 23 % respondentov vyjadrilo pozitívne, že je vhodný čas na sporenie (medzimesačný nárast o 2 p. b.). Opačný názor malo, rovnako ako minulý mesiac, 61 % respondentov, podľa nich nie je vhodný čas na sporenie.

Ohľadne **očakávaných úspor domácností** predpokladalo 32 % opýtaných nasporenie nejakých peňazí v nasledujúcich 12 mesiacoch (medzimesačný pokles o 2 p. b.), naproti tomu, 59 % respondentov si nemyslelo, že počas nasledujúceho roka nasporí nejaké peniaze (medzimesačný nárast o 2 p. b.).

Rovnako ako minulý mesiac uviedlo pri **bilancii príjmov a výdavkov domácností** 45 % respondentov kladnú bilanciu, čo znamená, že dokážu usporiť nejaké finančné prostriedky. Naopak, respondenti, ktorých výdavky presahujú príjmy a vykázali tak zápornú bilanciu, tvoril 16 % (medzimesačný nárast o 2 p. b.). Vyrovnanú bilanciu uviedlo 36 % respondentov (medzimesačný pokles o 2 p. b.).

Úmysel kúpiť auto počas nasledujúcich 12 mesiacov vyjadrilo 5 % respondentov (o 1 p. b. menej ako v januári). Naopak, 92 % respondentov nad kúpou auta neuvažovalo, čo je rovnako ako pred troma mesiacmi.

Kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty či chalupy v nasledujúcich 12 mesiacoch hodnotili respondenti rovnako ako pred štvrtrokom, investičné plány v tejto oblasti mali 3 % respondentov a naopak, 95 % respondentov investovať v tomto smere neplánovalo.

Rovnako ako v januári **plánovalo stavebné úpravy bývania v najbližších 12 mesiacoch** 12 % respondentov, naopak, investície v tejto oblasti neplánovalo 84 % respondentov.

Indikátor ekonomického sentimentu v EÚ a v eurozóne

V apríli 2022 **indikátor ekonomického sentimentu** (IES) klesol v EÚ (-1,7 bodu na 104,9) aj v eurozóne (-1,7 bodu na 105).

V EÚ bol pokles IES v apríli spôsobený zhoršením dôvery v priemysle, maloobchode, stavebníctve a medzi spotrebiteľmi, zatiaľ čo v službách zostal indikátor dôvery nezmenený. Spomedzi najväčších ekonomík EÚ indikátor výrazne klesol v Španielsku (-4,5) a v menšej miere vo Francúzsku (-1,4). Dôvera zostala vo všeobecnosti stabilná v Nemecku (-0,1), Holandsku (-0,1) a Poľsku (+0,3), zatiaľ čo v Taliansku sa zlepšila (+1,3).

Pokles **dôvery v priemysle** (-0,8) odzrkadľoval najmä výrazné zlepšenie manažérskeho hodnotenia zásob hotových výrobkov, čo negatívne vplýva na kompozitný ukazovateľ ako znak nižšieho dopytu. Po viac ako roku rekordne nízkych hodnotení zásob sa však zdá, že výsledok konečne poukazuje na prebiehajúce dopĺňanie zásob. Hodnotenie manažérov súčasnej úrovne celkových objednávok sa mierne zlepšilo, zatiaľ čo ich očakávania produkcie zostali po strmom marcovom páde v podstate nezmenené.

Nezmenená **dôvera v službách** ($\pm 0,0$) vyplynula zo zlepšenia názorov manažérov na minulý a očakávaný dopyt, kompenzované zhoršením ich hodnotenia minulej podnikateľskej situácie.

Pokles **spotrebiteľskej dôvery** (-1) bol spôsobený výrazným znížením hodnotenia domácností ich vlastnej finančnej situácie v minulosti a ich zámerov uskutočniť veľké nákupy, zatiaľ čo očakávania spotrebiteľov o ich budúcej finančnej situácii sa po prudkom náraste mierne zvýšili. Očakávania spotrebiteľov týkajúce sa celkovej ekonomickej situácie v ich krajine zostali v podstate nezmenené na veľmi nízkej marcovej úrovni.

Ďalší pokles **dôvery v obchode** (-2,0) bol výsledkom poklesu manažérskych hodnotení minulej podnikateľskej situácie, čiastočne kompenzovaného malým oživením ich očakávanej podnikateľskej situácie. Hodnotenia manažérov ich zásob sa mierne zlepšili.

Dôvera v stavebníctve výrazne klesla (-1,8) v dôsledku zhoršenia hodnotení manažérov oboch zložiek indikátora - úrovne objednávok, aj očakávaní zamestnanosti. Podiely stavebných manažérov poukazujúcich na nedostatok pracovnej sily (30,8 % po 29,5 % v marci) a materiálu a/alebo vybavenia (29,4 %, po 29,1 % v marci) ako faktory obmedzujúce ich stavebnú aktivitu sa ďalej zvýšili na najvyššiu úroveň.